

Lieve mensen,
De levensles die Jezus ons vandaag leert behoort tot de meest centrale van alles wat Hij ons leerde. Het is een les die Hij zelf in zijn leven, in zijn sterven en bovenal in zijn opstaan uit de dood heeft geleefd en belichaamd. Het is de les van het graan dat sterft om juist zó leven voort te brengen en vrucht te dragen.

Het beeld is eenvoudig. Een graankorrel tarwe valt in de aarde en gaat daar dood. Maar wonderlijk genoeg ontkiemt uit dit stervensproces een nieuwe aar met daarin een veelvoud aan nieuwe graankorrels. Dat is de wet van het leven. Dat is de wet van het koninkrijk van God.

Uiteraard vertelt Jezus deze gelijkenis allereerst om duidelijk te maken wat de betekenis van zijn *eigen dóód* zal zijn. Hij voorziet dat Hij binnenkort zal sterven en bereidt zijn leerlingen daarop voor. Zij kunnen niet anders bedenken dan: *dat is het einde van alles*. Maar Jézus zegt: *'nee hoor, dat is het begin van iets veel groters. Mijn sterven brengt leven, nieuw leven. En*

niet alleen voor mijzelf, maar vooral voor anderen. Ik zal sterven als een graankorrel, om op te staan als tarwehalm die overvloedig vrucht draagt.'

Dit is dus het verhaal van Goede Vrijdag, Stille Zaterdag en Pasen in één sprekend beeld. Het beeld helpt ons het geheim van Pasen te verstaan. Niet te begrijpen, maar te verstaan, met ons hart.

Maar dan komt de kernvraag voor ons: *durven wij ons óók aan dit geheim over te geven?* Durven wij te geloven dat die wet van sterven om te leven ook het geheim van óns leven kan zijn? Dat is een hele spannende, dat voelen we meteen. Want wat is de levenswet waar *wij* het liefst naar leven? *De wet van het zelfbehoud!* Jezus noemt dat *'op zichzelf blijven'*. Dat betekent zoiets als: je leven zó leven dat je eigen ik kan groeien en bloeien. En de wereld, andere mensen in de wereld, gebruiken om je eigen bestaan te rechtvaardigen en in stand te houden. Je ego voeden, groter laten worden, opblazen. En vooral: *niet sterven*, jezelf niet verliezen, want dan

ben je weg. Vechten voor je leven, houden wat je hebt, jezelf niet verliezen. Dat zit diep in ons, in ons allemaal.

Maar wat als je jezelf wèl leert verliezen? Als je je ego laat sterven ten gunste van anderen? Van God om te beginnen, maar zo ook van je naasten? Zou dat niet veel vruchtbaarder zijn? Zou dat niet het meest betekenisvolle leven zijn, boven al je dromen uit?

Iemand voor wie dat akelig concreet werd was Etty Hillesum. Als Joodse vrouw in WOII kwam zij voor de keus te staan: wil ik mijn leven redden door onder te duiken of wil ik mijn leven verliezen door solidair te blijven met mijn volk. Haar dagboeken zijn een ongelooflijk diep verslag van de innerlijke weg die zij ging met God om met steeds meer overtuiging te zeggen: 'Ik kies voor het laatste.' Ze wist dat ze haar leven zou verliezen, letterlijk, maar ze gelóófde dat haar leven juist zó tot zijn bestemming zou komen en vrucht zou dragen. Nog steeds is er veel discussie over haar keuze, maar één ding staat vast: door deze weg te kiezen is ze voor heel veel en steeds meer mensen een enorme bron van inspiratie geworden. Ze schrijft: "Ik zou lang willen leven, om het later toch nog eens te kunnen uitleggen en als me dat niet vergund is, welnu, dan zal een ander

het doen en dan zal een ander mijn leven verder leven daar waar het mijne is afgebroken en daarom moet ik het zo goed en zo volledig mogelijk leven tot de laatste ademtocht, zodat diegene die na mij komt niet helemaal opnieuw hoeft te beginnen en het niet meer zo moeilijk heeft." Ik lees dit als het geloof in de wet van het tarwegraan.

Zo groot als bij Jezus en als bij Etty is het bij de meesten van ons in het leven niet. Maar is het ook in onze kleine levens niet zo, dat de wet van het tarwegraan de diepste levenswet is? Op talloos veel kruispunten in ons leven - grote en kleine - is dit de vraag: wil ik mijn leven behouden of wil ik het verliezen omwille de ander? Menselijkerwijs gesproken een onmogelijke keuze. Maar als we het geheim van de opstanding kennen - en Etty Hillesum kende dat geheim - dan kunnen we de moed vinden, **geloof, hoop, liefde, om die keuze te maken.** Jezus zelf kan op die kruispunten leermeester en levensbron tegelijk zijn. Probeer het maar eens, samen met Jezus, in kleine oefeningen met je naasten, de wet van het tarwegraan. Je zult verbaasd en verwonderd zijn over de vruchten die je geschonken worden.

Zou je zo, terwijl het orgel speelt, antwoord willen geven op de vraag of de wet van het tarwegraan de wet van jouw leven mag zijn? Amen